

ศูนย์เด็กเล็กแบบมีส่วนร่วมครบวงจร

องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ จังหวัดนครปฐม

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลประกอบอาชีพเกษตรกรรม ต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงช่วงค่ำ บางครั้งไม่เป็นเวลาที่แน่นอน ส่งผลให้เกิดการเลี้ยงดูบุตรหลานตามยถากรรม เมื่อเด็กไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้ร่างกาย จิตใจไม่แข็งแรงสมบูรณ์ เกิดความเฉื่อยชา หรือบางกรณีเป็นปัญหาว่าพ่อแม่ต้องการดูแลบุตรเองแต่มีผลกระทบบต่อหน้าที่การงานด้วย เมื่อนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลายแห่ง จึงเกิดแนวคิดในการสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นในตำบล เพื่อรองรับและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับสถาบันครอบครัว

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: บางเลน

จังหวัด: นครปฐม

ประชากร: 4,505 คน

พื้นที่: 30 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2544 อบต. บางระกำจัด “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบชุมชนมีส่วนร่วมครบวงจร” โดยก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น มีการดำเนินกิจกรรมแบบครบวงจร ครอบคลุมมิติทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญาอย่างเหมาะสม และให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ควบคู่กันไปด้วย พร้อมจัดตรวจสุขภาพร่างกายให้แก่เด็กทุกภาคการเรียน

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 อาคาร ประกอบด้วย 2 ห้องเรียน 1 ห้องนอน และ 1 ห้องรับประทานอาหาร
2. กำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้สำหรับเด็กในแต่ละวัน จำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้
 - กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ได้แก่ การให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระ
 - กิจกรรมสร้างสรรค์ ได้แก่ การวาดรูป ระบายสี ฯลฯ ให้แสดงออกซึ่งความรู้สึกและความสามารถของเด็ก
 - การเล่นตามมุมต่างๆ ได้แก่ จัดให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระ เช่น มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า ฯลฯ
 - กิจกรรมในวงกลม ได้แก่ การจัดให้ฟัง พูด สังเกต คิด และทดลอง
 - การเล่นกลางแจ้ง
 - เกมการศึกษา ได้แก่ การเล่นเกมที่ฝึกให้เด็กรับรู้ทางสายตา หาเหตุผล ฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นต้น
3. ส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการแก่เด็ก เช่น การจัดให้เด็กดื่มนมช่วงเช้า จัดอาหารกลางวัน อาหารว่าง ตรวจสุขภาพเด็ก สอนการเข้าห้องน้ำและแปรงฟัน เป็นต้น
4. จัดตั้งกองทุนอุปการะเด็กโดยจัดหาพ่อแม่บุญธรรมอุปการะเด็ก จำนวน 27 ทุนๆ ละ 100 บาท/ เดือน
5. จ้างครูสอน จำนวน 2 คน และพี่เลี้ยงเด็ก จำนวน 1 คน

6. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 29 คนและที่ปรึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 12 คน โดยประชาคมตำบล
7. จัดตรวจสอบสุขภาพอนามัยเด็ก 1 ครั้ง/ ภาคการเรียน โดยเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในตำบล
8. ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ผ่านเสียงตามสายช่วงเช้าและเย็น และรับสมัครเด็กเล็ก ช่วงอายุ 21/2-6 ปี
9. มีเด็กเล็ก ช่วงอายุ 2 1/2-6 ปี ที่ได้รับการดูแลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด จำนวน 27 คน

การระดมทรัพยากร

- ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน**
1. ทุนสำหรับการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำนักงานกองทุนลงเพื่อสังคม (SIF) สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 763,234 บาท
 2. วัสดุขั้วพัฒนารามสนับสนุนโครงการ โดยบริจาคข้าวสาร อาหารแห้ง และอุทิศที่ดิน 1,600 ตารางเมตรให้ใช้เป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 3. ทุนสำหรับการดำเนินการในเรื่อง
 - ค่าจ้างเหมาบริการในการจัดทำอาหารเลี้ยงเด็กในศูนย์ จำนวน 26,400 บาท
 - ค่าตอบแทนครูผู้สอน/ พี่เลี้ยง จำนวน 3 คนๆ ละ 4,100 บาท เป็นเงิน 147,600 บาท
 - ค่าจัดซื้ออาหาร และค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวน 110,880 บาท
 - ส่วนที่เหลือจัดเก็บสำรองเพื่อดำเนินการอื่นๆ ในโครงการต่อไป
 โดยได้รับการสนับสนุนจาก
 - 1) อบต.บางระกำ สนับสนุนงบประมาณ 100,000 บาท
 - 2) กองทุนอุปการะเด็ก จำนวน 27 ทุนๆ ละ 100 บาท/ เดือน เป็นเงิน 43,200 บาท/ ปี
 - 3) ค่าบำรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 27 คนๆ ละ 250 บาท/ เดือน เป็นเงิน 81,000 บาท
 - 4) เงินบริจาคในการจัดทอดผ้าป่าสามัคคีครั้งที่ 1 ได้ 15,000 บาท ครั้งที่ 2 ได้ 200,000 บาท รวมเป็นเงิน 215,000 บาท
 - 5) รายได้จากการจำหน่ายพวงหรีด/ผ้าเช็ดตัว/ ผ้าห่ม (ได้รับบริจาคจากเจ้าภาพงานศพแล้วนำมาปรับปรุงใหม่) เป็นเงิน 10,400 บาท
 - 6) มารดานายกอบต.บริจาคในวันคล้ายวันเกิดของตนทุกปี ประมาณ 10,000-20,000 บาท/ ปี
- อุปกรณ์/เครื่องมือ**
1. อุปกรณ์สำหรับเสริมทักษะเด็ก
 2. อาคารเรียน
 3. สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน
- บุคลากร**
1. แม่บ้านในชุมชน ทำหน้าที่แม่ครัวจัดทำอาหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน/ วัน
 2. ครูสอน/พี่เลี้ยง จำนวน 3 คน/ 5 วัน/ สัปดาห์
 3. วิทยากรจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน ทำหน้าที่ฝึกอบรมครูสอนและพี่เลี้ยง จำนวน 1 คน
 4. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในตำบล จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบสุขภาพเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ครั้ง/ ภาคการเรียน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
กุมภาพันธ์ 2544	นายกนำเสนอแนวคิดที่จะพัฒนาให้เกิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคนในตำบลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ จึงร่วมมือปรึกษาเพื่อริเริ่มโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กแบบชุมชนมีส่วนร่วม	คณะผู้บริหาร อบต. / ปลัด อบต./
มีนาคม 2544	จัดประชุมเวทีประชาคม เพื่อสรุปการจัดทำโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กแบบมีส่วนร่วม	อบต. / ผู้นำชุมชน / ผู้ใหญ่บ้าน/ กลุ่มสตรี/ กลุ่มออมทรัพย์
	เวทีประชาคมแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 29 คน และที่ปรึกษาจำนวน 12 คน เพื่อพิจารณาวางแผนดำเนินการและปฏิบัติตามแผน	
ปลายเดือนมีนาคม 2544	แบ่งฝ่ายคณะกรรมการบริหารศูนย์เป็น 5 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง ฝ่ายโภชนาการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจกรรมและนันทนาการ	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / อบต.
เมษายน-พฤษภาคม 2544	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชุมปรึกษา เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ แผนดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งมีการประชุมถึง 7 ครั้ง จึงได้ข้อสรุปที่เหมาะสม	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / อบต.
พฤษภาคม 2544	เขียนโครงการดำเนินงานเพื่อขออนุมัติงบประมาณสนับสนุนจาก อบต. ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณ 100,000 บาทและได้รับงบประมาณสนับสนุนในการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 763,234 บาท จากสำนักงานกองทุนลงทุนเพื่อสังคม (SIF) และติดต่อขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในเรื่องวิทยากรฝึกอบรมครูสอนและพี่เลี้ยงเด็ก นอกจากนี้ยังขอรับการสนับสนุนจากวัดและโรงเรียนในตำบลด้วย	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / อบต.
	ประสานงานกับวัดสุขวัฒนารามซึ่งให้การสนับสนุนด้านที่ดินสำหรับก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื้อที่ประมาณ 1,600 ตารางเมตร และมอบข้าวสารอาหารแห้งให้อย่างต่อเนื่อง (โครงการข้าวกันบาตร)	วัดสุขวัฒนาราม/ อบต.
	ดำเนินการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / อบต.
กรกฎาคม 2544	จัดให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปศึกษาดูงานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้วยจระเข้ม และที่ประปานคร จังหวัดนครปฐม	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	วางแผนการหาทุนสนับสนุนเพิ่มเติม โดยวิธี - เก็บค่าบำรุงจากผู้ปกครองจำนวน 27 ราย คนละ 250 บาท/ เดือน - ตั้งกองทุนอุปการะเด็ก โดยจัดหาพ่อแม่บุญธรรมให้เด็กในศูนย์ฯ ทุนละ 100 บาท/ เดือน จำนวน 27 ทุน - จัดทอดผ้าป่าสามัคคี 2 ครั้ง - โครงการจำหน่ายพวงหรีดผ้าห่ม/ ผ้าเช็ดตัว โดยรับบริจาคของเก่ามาปรับปรุงใหม่ - จัดทำตู้บริจาคไว้ตามจุดต่างๆ - จัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ - ได้รับความอนุเคราะห์พิเศษจากมรดา นายกอบด.คนปัจจุบัน เนื่องในวันคล้ายวันเกิดของท่านเป็นประจำทุกปี	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ อบต. คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
	ประชาสัมพันธ์โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ผ่านเสียงตามสายทั้งช่วงเช้าและช่วงเย็น ให้กับผู้ปกครองเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตตำบล และรับสมัครเด็กเล็ก ตั้งแต่ช่วงอายุ 21/2-6 ปี โดยให้ผู้ปกครองปฏิบัติตามดังนี้ - กรอกใบสมัครยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ - ชำระเงินค่าบำรุงให้ศูนย์ฯ คนละ 250 บาท/ เดือน และทางศูนย์ฯ ออกใบเสร็จรับเงินให้เป็นหลักฐาน - ผู้ปกครองต้องเตรียมจัดหาชุดเด็กนักเรียน และชุดกีฬาให้บุตรหลาน ** ซึ่งมีเด็กเข้าร่วมโครงการ จำนวน 27 คน	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ปลายเดือนกรกฎาคม 2544	ฝึกอบรมผู้จะทำหน้าที่ครูสอนและพี่เลี้ยงเด็ก โดยวิทยากรจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จำนวน 1 คน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
สิงหาคม 2544	ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กเล็กตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ในเวลา 08.00-16.00 น.	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ ครูสอน/ พี่เลี้ยง
ตลอดการดำเนินการ	แม่ครัวดูแลเรื่องอาหารและนมสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กลุ่มสตรี/ กลุ่มออมทรัพย์
เดือนละ 1 ครั้ง	จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อปรึกษาและพิจารณาดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
1 ครั้ง/ ภาคการเรียน	จัดตรวจสอบสุขภาพอนามัยเด็ก โดยเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จำนวน 2 คน	เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในตำบล
ทุกสิ้นปี	จัดประชุมเพื่อประเมินรายได้-รายจ่ายต่อปีของศูนย์ พร้อมทั้งเตรียมแผนการหารายได้เพิ่มเติม และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --	-- บทบาทความร่วมมือ --
สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบางเลน	ทำหน้าที่ฝึกอบรมครูสอนและพี่เลี้ยง
สถานีอนามัยตำบล	สนับสนุนด้านวิชาการและจัดเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบสุขภาพเด็ก
วัดสวพัฒนาราม	มอบที่ดินสำหรับก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบริจาคข้าวสาร อาหารแห้ง
กลุ่มสตรี/ กลุ่มออมทรัพย์	ทำหน้าที่ดูแลในเรื่องนม อาหาร ของว่าง ให้แก่เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ในเขตชุมชน ไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับผู้ปกครอง ที่มีรายได้น้อยหรือผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้าน
2. เด็กเล็กในชุมชนได้รับการเลี้ยงดูตามยถากรรมและตามความสามารถของผู้ปกครองแต่ละราย ทำให้เด็กอาจไม่ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควรและเติบโตขึ้นอย่างไม่มีความสุข

หลังการดำเนินการ

1. มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น โดยมีจำนวนเด็กนักเรียน ตั้งแต่อายุระหว่าง 21/2-6 ปี จำนวน 27 คน ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาในการประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัวได้เต็มที่ ไม่เป็นกังวลกับเรื่องการเลี้ยงดูบุตรหลาน
2. เด็กเล็กในชุมชนได้รับการพัฒนาและอบรมเลี้ยงดูให้เจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา อย่างถูกต้องเหมาะสมตามควรแก่วัย แม้จะมีจำนวนไม่ถึง 50 % ของเด็กเล็กทั้งหมดในตำบล แต่ก็เป็นการเริ่มต้นที่ดีเพื่อขยายงานต่อไปในภายหน้า

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ระยะเริ่มต้น สมาชิกชุมชนและสมาชิกสภา อบต.บางคนไม่เห็นด้วยกับการเริ่มโครงการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะเห็นว่าน่าจะน่างบประมาณส่วนนี้ไปพัฒนาเรื่องอื่นในชุมชนมากกว่า	1. นายกอบต.และคณะผู้บริหารอบต. พยายามชี้แจง ให้เห็นความสำคัญของเด็กเล็กที่ควรฝึกอบรมเลี้ยงดูให้ดีตั้งแต่ต้น เพื่อจะได้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคมในวันหน้า และเพื่อพัฒนาสถาบันครอบครัวให้มั่นคง
2. ในช่วงแรกครูผู้สอนและพี่เลี้ยงขาดความรู้ ความเข้าใจในการดูแลเด็กอย่างถูกต้อง	2. จัดเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บางเลนมาให้การฝึกอบรมความพร้อม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. นายกอบต.และคณะผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาให้กับเด็กเล็กในตำบล และมุ่งมั่นพยายามที่จะริเริ่มโครงการให้สำเร็จ
2. ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่
3. การยอมรับจากผู้ปกครองที่ให้ความไว้วางใจและยินยอมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

1. ได้รับการบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาตำบล 5 ปี และมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องปีละ 100,000 บาท
2. มีโครงการขยายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อรองรับการถ่ายโอนเด็กอนุบาลจากภาครัฐต่อไป
3. มีโครงการส่งเสริมบุคลากรให้ไปศึกษาเรียนรู้ในสาขาปฐมวัยโดยตรง เพื่อการสืบทอดบมเด็กอย่างมีคุณภาพมากขึ้น และเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมให้ต่อเนื่องต่อไป

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายปราโมทย์ จิงจะดี
ตำแหน่ง : นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ
ที่อยู่ : หมู่ที่ 8 ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์ : (034) 276-000 , (01) 944-5851

ชื่อ-นามสกุล : นายปัญญา เสือคำ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ
ที่อยู่ : หมู่ที่ 8 ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์ : (034) 276-000

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ที่ 8 ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
ขนาดพื้นที่	30
งบประมาณรายจ่าย	3,108,348.06 (งบประมาณปี 2544)
งบประมาณรายได้	6,245,504.27 (งบประมาณปี 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	16 คน ทั้งหมด 3 คน พนักงานท้องถิ่น 13 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	4,505 คน
จำนวนครัวเรือน	1,007 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	32,160 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ฝั่ง มีคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้นรวม 26 คลอง มีน้ำอุดมสมบูรณ์ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เช่น การทำนาข้าว นาทุ้ง ทำสวน และด้านการปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงเป็ด ไก่ ปลา และกุ้ง เป็นต้น ประชากรมีความสัมพันธ์แบบระบบเครือญาติโดยเน้นการพึ่งพาอาศัยกัน เอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง